

IDM INE1741A7

Piotr Sobków
Członek Zarządu
Izba Domów Maklerskich
ul. Kopernika 17
00-359 Warszawa

Pan Piotr Nowak
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

Warszawa, 19 lipca 2017 r.

Dotyczy: Projekt ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw

Szanowny Panie Ministrze,

w związku ze skierowaniem do konsultacji społecznych projektu ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw przez Ministerstwo Finansów, poniżej Izba Domów Maklerskich przesyła swoje stanowisko w sprawie wyżej wymienionej ustawy.

I. Rynek instrumentów pochodnych OTC jest komplementarną częścią krajowego i unijnego rynku finansowego oraz istnieje wysokie zainteresowanie tym rynkiem wśród polskich klientów detalicznych

Rynek instrumentów pochodnych OTC jest komplementarną częścią krajowego i unijnego rynku finansowego. Produkty rynku OTC cieszą się zainteresowaniem klientów detalicznych zarówno w Polsce, jak i w całej Unii Europejskiej. Klienci wybierają ten rynek ze względu na relatywnie niskie koszty transakcyjne, płynność oraz wysoką elastyczność instrumentów pozwalających realizować bardzo różnorodne strategie inwestycyjne (w tym o charakterze antycyklicznym). Polska na tym tle stanowi jeden z większych i dojrzałych rynków forex z istotnym udziałem w Europie. W ostatnich latach liczba klientów rosła na nim kilka procent rocznie. Rynek ten funkcjonuje niemal wyłącznie w postaci elektronicznej, co powoduje, że ma on bardzo konkurencyjny charakter. Jak dotąd polskie domy maklerskie skutecznie konkurują z licznymi podmiotami zagranicznymi, notyfikowanymi w KNF oraz działającymi z poza jurysdykcji UE. Dzięki nim przeważająca część polskich inwestorów prowadzi swoje operacje w ramach bezpiecznego systemu nadzorowanego przez KNF.

Według szacunków krajowych domów maklerskich na polskim rynku forex aktywnie działa ok. 30-40 tys. świadomych inwestorów, tj. ok. 15% wszystkich aktywnych inwestorów indywidualnych w Polsce. Większość z nich aktywnie zarządza swoim portfelem, świadomie wykorzystując dostępne na rynku możliwości inwestycyjne. Na rynku finansowym szukają zmienności, swoje inwestycje dywersyfikują odpowiednio pomiędzy te o mniejszym i większym ryzyku. Inwestycje na różnych rynkach i komplementarność dostępnych instrumentów daje im większe możliwości i pozwala na lepsze zarządzanie ryzykiem bez konieczności multiplikowania rachunków inwestycyjnych i przenoszenia środków.

II. Bezpieczeństwo krajowego klienta detalicznego korzystającego z usług polskich domów maklerskich

Stabilne otoczenie regulacyjne, jedno z najbardziej restrykcyjnych w Europie, gwarantuje ochronę krajowego klienta detalicznego korzystającego z usług polskich domów maklerskich. Krajowe podmioty świadczące usługi w branży forex to wysoko wykwalifikowane firmy inwestycyjne z wymaganym kapitałem, posiadające zaplecze profesjonalnych maklerów i doradców z wieloletnim doświadczeniem na rynkach finansowych w kraju i na świecie.

Wydane w ubiegłym roku przez KNF „Wytyczne dotyczące świadczenia usług na rynku OTC” regulują m.in. działania domów maklerskich w obszarze reklamy i marketingu, stosowania tzw. zachęt, informowania o ryzyku i wynikach inwestycyjnych. Natomiast Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi od 2015 r. ogranicza już wysokość maksymalnej dźwigni finansowej. W ramach działań sprzedażowych, polskie domy maklerskie zrzeszone w Izbie, zgodnie z właściwymi przepisami prawa ostrzegają swoich klientów przed ryzykiem

związanym z inwestowaniem w instrumenty pochodne oraz oceniają adekwatność tych instrumentów do poziomu wiedzy i doświadczenia klienta.

Ponadto, polskie domy maklerskie przywiązują szczególną wagę do zaufania klienta do rynku i branży, dlatego stawiają na jego edukację. Doświadczenia z rynków wysoko rozwiniętych pokazują, że to edukacja, a nie wysokość dźwigni, wpływa na wyniki osiągane przez inwestorów na rynku forex.

III. Zagraniczne firmy świadczące usługi na krajowym rynku forex, niepodlegające polskiemu prawu i KNF, poprzez działania niezgodne z prawem, podważają zaufanie do polskiego rynku finansowego i stanowią poważne zagrożenie dla krajowego klienta

W ostatnich latach na terytorium Polski wzrosła aktywność zagranicznych firm oferujących usługi forex. Wiele z tych podmiotów, wykorzystując bardzo agresywną reklamę i sprzedaż, w sposób niezgodny z prawem i bez wymaganego zezwolenia na świadczenie usług maklerskich, oferuje produkty OTC nieświadomym klientom, którzy ulegają pokusie potencjalnych wysokich zysków. Podmioty zagraniczne często nie podlegają nadzorowi KNF i działają w oparciu o inne regulacje, a dochodzenie praw od firmy zagranicznej przez klienta oznacza postępowania sądowe w kraju jej pochodzenia.

W odniesieniu do projektu zmian o nadzorze dot. blokowania stron internetowych niezarejestrowanych platform, Izba Domów Maklerskich uważa, że proponowane rozwiązania mogą poprawić bezpieczeństwo krajowych klientów. Jednak dla osiągnięcia zakładanego celu konieczne jest doprecyzowanie niektórych zapisów ustawy, tak aby nie stwarzała ona dodatkowego nieuzasadnionego ryzyka dla nadzorczy i profesjonalnej branży krajowych firm inwestycyjnych (szczegóły w piśmie z dnia 6 lipca 2017 r. – 170706_M.Pachucki_propozycja IDM do poprawki KNF do ustawy o nadzorze, Załączzone). Dzięki zaproponowanym przez Izbę zmianom, zrealizowany zostanie cel przepisu przy użyciu adekwatnych i proporcjonalnych środków.

IV. Ochrona inwestora priorytetem krajowej branży maklerskiej i polskiego rządu

W odniesieniu do ochrony krajowego klienta, Izba widzi tożsamość interesów ustawodawcy i krajowej branży domów maklerskich świadczących usługi na rynku OTC. Izba wspiera działania mające na celu co najmniej zrównoważenie pozycji konkurencyjnej krajowych i zagranicznych podmiotów poprzez analogiczne przepisy prawne i regulacje dla działalności maklerskiej na rynku OTC. Konieczne jest podejmowanie adekwatnych działań, które utrwalają zaufanie inwestorów do legalnie i uczciwie działających polskich domów maklerskich oraz przeciwdziałają ucieczce polskich klientów do nielegalnie działających zagranicznych firm i szarej strefy. Wskazane pozostaje również zwiększenie nadzoru KNF nad zagranicznymi firmami z branży.

Równolegle Izba zwraca uwagę, że proponowane obecnie zmiany ustawy dot. branży forex niosą wysokie ryzyko pogorszenia ochrony krajowego klienta detalicznego i umacniają przewagę konkurencyjną zagranicznych firm. W efekcie nie realizują postulatu ochrony krajowego klienta detalicznego, powodują powiększenie szarej strefy i ucieczkę klientów do zagranicznych podmiotów, nad którymi polski nadzór nie ma kontroli. W ocenie Izby wprowadzenie jednostronnych, proponowanych obecnie ograniczeń dla krajowej branży forex, jednocześnie pomijając działanie zagranicznych podmiotów, będzie ze szkodą dla polskiego rynku.

V. Proponowane zmiany ustawy dot. branży forex obniżają ochronę krajowego klienta detalicznego i umacniają przewagę konkurencyjną zagranicznych firm

Projekt zmiany ustawy istotnie pogarsza pozycję konkurencyjną polskich firm inwestycyjnych wobec zagranicznych firm oferujących usługi na rynku OTC polskim klientom. To właśnie te podmioty są w głównej mierze odpowiedzialne za nadużycia na rynku, co podważa zaufanie do całego systemu i krajowej branży papierów wartościowych. Postulat ochrony inwestora będący podstawą zaproponowanych zmian nie zostanie zrealizowany, a osiągnięty zostanie wręcz odwrotny skutek, ponieważ przepis, który może być skutecznie wyegzekwowany jedynie w stosunku do krajowych firm inwestycyjnych, ograniczy popyt na usługi polskich domów maklerskich, z pewnością jednak nie ograniczy popytu polskich klientów na usługi na rynku OTC.

Obecnie w krajach Unii Europejskiej obowiązują nieporównywalnie mniej restrykcyjne przepisy. Polscy inwestorzy będą więc szukali usług u zagranicznych firm inwestycyjnych, niepodlegających polskiemu nadzorowi. Interes krajowych klientów byłby wtedy mniej chroniony, a możliwość dochodzenia przez nich roszczeń znacznie utrudniona. Klienci będą przekazywać środki pieniężne na rachunki zagranicznych firm z siedzibą poza Polską, a tym samym do firm inwestycyjnych działających według obcych reżimów prawnych pod zagranicznym nadzorem albo wręcz w szarej strefie, co znacznie pogorszy sytuację klientów w razie konieczności dochodzenia roszczeń, bezpieczeństwa ich środków czy zawieranych transakcji. Przykład wyroku Sądu Morskiego i Gospodarczego w Kopenhadze z maja 2017 r. w kontekście obywatela polskiego, potwierdza powyższe twierdzenie.

Co więcej, jednym z głównych czynników mających wpływ na wybór konkretnego brokera przez klienta, jest wysokość oferowanej dźwigni. Polscy klienci usatysfakcjonowani są obecnym poziomem dźwigni finansowej, a do podmiotów nie wpływają reklamacje dot. nadmiernej dźwigni. Wraz ze zmianą przepisów klienci polskich domów maklerskich przejdą do konkurencyjnych zagranicznych domów maklerskich oferujących zgodnie z prawem te usługi w Polsce. Te podmioty będą oferować usługi zgodnie z Dyrektywą MiFID, bez ograniczeń wynikających z projektowanych zmian oraz po niższych kosztach. Część klientów może także trafić do szarej strefy. Niektórzy klienci polskich domów maklerskich, chcąc zachować konkurencyjne parametry dźwigni mogą także chcieć skorzystać z ustawowej (art. 3a Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi) możliwości zmiany kwalifikacji klienta z detalicznego na profesjonalnego, pozbawiając się w ten sposób najszerszego poziomu ochrony wynikającej z dotychczasowej kwalifikacji.

VI. Restrykcyjność proponowanych zmian przepisów podważa konkurencyjność polskiego rynku i polskiej branży forex w odniesieniu do innych rynków europejskich bez gwarancji poprawy ochrony klienta

Wbrew informacji zawartej w uzasadnieniu projektowanej zmiany, w Europie nie istnieje trend ograniczania dźwigni dostępnej dla inwestorów detalicznych na instrumentach pochodnych typu OTC. W uzasadnieniu Projektu wskazano także błędne informacje dotyczące ograniczeń dźwigni w innych krajach Unii Europejskiej.

Wbrew informacji zawartej w uzasadnieniu projektu Ministerstwa Finansów na Cyprze maksymalna dźwignia dostępna dla klientów detalicznych nie jest ograniczona do 1:50. Wytyczne Cyprus Securities Exchange Commission wskazują bowiem, że klient detaliczny może wybrać wyższy poziom dźwigni, jeżeli firma oceni, iż jest on dla niego adekwatny. Dźwignia 1:50 powinna być oferowana klientom, którzy nie wybiorą wyższego poziomu dźwigni¹.

Wbrew informacji zawartej w uzasadnieniu projektowanej zmiany Wielka Brytania nie ustaliła w 2016 r. maksymalnego poziomu dźwigni dla inwestorów detalicznych. W 2016 r. został jedynie podany pod publiczne konsultacje projekt ograniczenia dopuszczalnej dźwigni. Konsultacje miały zakończyć się w marcu 2017 r., a projekt miał wejść w życie wiosną 2017 r.² Jednak z uwagi na stanowisko European Securities and Markets Authority (ESMA) dotyczące możliwości zastosowania product intervention powers od 3 stycznia 2018 r. FCA zdecydował się zawiesić wejście w życie projektowanych zmian.³

W Niemczech BAFIN⁴, a we Francji AMF⁵ wprowadziły jedynie zakaz dystrybucji i reklamy produktów inwestycyjnych OTC, które umożliwiają klientowi popadnięcie w debet, co nadal nie ogranicza możliwości oferowania produktów OTC (np. CFD) w Niemczech, na zasadach, które to ryzyko zabezpieczają. W Hiszpanii CNMV nakazała jedynie dodatkowe informowanie klientów o ryzyku związanym z inwestowaniem w instrumenty pochodne OTC przed składaniem zleceń.⁶

VII. Przedwczesność projektu rządowego wobec przygotowywanych wytycznych ESMA – podważenie konkurencyjności polskiej branży

¹ <http://www.cysec.gov.cy/CMSPages/GetFile.aspx?guid=8a41b640-9022-4986-b6d9-dff92c39888f>

² <https://www.fca.org.uk/publications/consultation-papers/cp16-40-enhancing-conduct-firms-contract-difference-products-retail-clients>

³ <https://www.fca.org.uk/news/statements/fca-statement-contract-difference-products-and-cp16-40>

⁴ https://www.bafin.de/SharedDocs/Veroeffentlichungen/EN/Pressemitteilung/2017/pm_170508_cfd_en.html

⁵ <http://www.financemagnates.com/forex/regulation/french-amf-bans-fx-binary-advertisement-retains-cfds-with-conditions/>

⁶ https://www.cnmv.es/loultimo/ComunicacionCFD_EN.pdf

Izba zwraca uwagę, iż zaproponowane w projekcie zmiany są przedwczesne. Zgodnie z komunikatem ESMA z dnia 29 czerwca 2017 r. w chwili obecnej trwają konsultacje w tym organie w przedmiocie przyjęcia jednolitych zasad świadczenia usług OTC przez wszystkie podmioty na rynku europejskim dot. m.in. wysokości oferowanej klientom detalicznym dźwigni.⁷

Ze względu na planowane przez ESMA działania projekt wytycznych FCA ograniczających dźwignię, które miały być wprowadzone w 2017 r., został zawieszony w oczekiwaniu na wydanie jednolitych wytycznych dotyczących rynku przez ESMA.

Tym samym projekt ustawy jest przedwczesny, biorąc pod uwagę planowane działania europejskiego regulatora i może ograniczyć pozycję konkurencyjną polskich firm na wspólnotowym rynku.

VIII. Niezgodność z prawem Unii Europejskiej

Nie zaprezentowano w projekcie narzędzi, które zagwarantowałyby, że przepisy będą przestrzegane przez zagraniczne firmy inwestycyjne. Nie będzie bowiem możliwe blokowanie stron legalnie działających zagranicznych firm inwestycyjnych w Polsce, co potwierdza stanowisko Komisji Europejskiej.⁸

ID 240. Paszport – wolność świadczenia usług maklerskich

„Paszport MiFID oznacza, iż świadczenie usług maklerskich w innym kraju członkowskim nie wymaga dodatkowych autoryzacji. Świadczenie usług na zasadzie cross-border podlega tylko zasadom mającym zastosowanie w rodzimym państwie firmy inwestycyjnej i państwo przyjmujące nie może także ustanawiać żadnych dodatkowych warunków, które naruszyłyby funkcjonowanie paszportu udzielonego przez rodzime państwo członkowskie firmy inwestycyjnej...”

Pragniemy zwrócić uwagę, iż ograniczenia wynikające z projektu pozostają w sprzeczności z przepisami Unii Europejskiej dot. swobody świadczenia usług maklerskich (art. 4 2006/73/EC, art. 31 2004/39/EC). Postanowienia Dyrektywy Unii Europejskiej zawierają tzw. „regulację maksymalną” i wszelkie dodatkowe ograniczenia nakładane na firmy inwestycyjne w Unii Europejskiej muszą spełniać wymogi i ograniczenia przewidziane w wymienionych przepisach.

W Polsce zgodnie z art. 31 Dyrektywy MiFID EC/2004/39, według rejestru prowadzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego, możliwość legalnego działania ma ok. 2000 notyfikowanych zagranicznych firm inwestycyjnych z innych państw członkowskich Unii Europejskiej. Zgodnie z wielokrotnie wyrażanym stanowiskiem Komisji Europejskiej firmy te podlegają wyłącznie regulacjom swojego rodzimego kraju i w żadnym zakresie regulacjom polskim, także tym projektowanym dotyczącym dźwigni.

Restrykcyjne przepisy w Polsce w naturalny sposób doprowadzą więc do tego, iż w transakcje z polskimi firmami inwestycyjnymi klienci będą musieli angażować większy kapitał. Dostęp do rynku oferowanego przez polskie podmioty stanie się poniekąd droższy i mniej efektywny inwestycyjnie, co automatycznie doprowadzi do odpływu klientów do opisanych wyżej notyfikowanych zagranicznych firm inwestycyjnych.

Podsumowując:

Firmy inwestycyjne w III kwartale 2016 r., wdrożyły obszerne i kompleksowe „Wytyczne KNF dot. rynku OTC” mające na celu ochronę klientów detalicznych. W ocenie Izby Domów Maklerskich upłynęło zbyt mało czasu, aby ocenić pełne efekty tych regulacji i planować dalsze obostrzenia. Na podkreślenie zasługuje fakt, że przedstawiciele Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego pozytywnie wypowiadali się o wpływie wytycznych na rynek oraz o sposobie ich wdrożenia przez polskie domy maklerskie.

⁷ <https://www.esma.europa.eu/press-news/esma-news/esma-issues-statement-preparatory-work-in-relation-cfds-binary-options-and>

⁸ https://ec.europa.eu/info/file/80605/download_en?token=eUK6oZzi

W odniesieniu zmiany ustawy:

- Projekt nie realizuje postulatów ochrony inwestorów detalicznych i zachęca polskich inwestorów do przeniesienia swoich inwestycji do obcych jurysdykcji prawnych co skutkuje wręcz osłabieniem ich ochrony
- Projekt istotnie pogarsza pozycję konkurencyjną polskich firm inwestycyjnych w stosunku do firm zagranicznych.
- Brak jest podobnie restrykcyjnych ograniczeń w innych krajach Unii Europejskiej.
- W uzasadnieniu projektu wskazano błędne informacje dotyczące ograniczeń dźwigni w innych krajach Unii Europejskiej.
- Zmienione przepisy nie będą miały zastosowania do zagranicznych firm inwestycyjnych oraz są sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.
- Polskie domy maklerskie dodatkowo podlegają już bardzo restrykcyjnym i kompleksowym wytycznym dot. rynku OTC wydanym przez KNF.

W związku z powyższym Izba Domów Maklerskich postuluje o wypracowanie, w porozumieniu z krajową branżą domów maklerskich obecnych na rynku forex, optymalnych rozwiązań w interesie klienta i konkurencyjności polskiego rynku kapitałowego. Postulujemy o wstrzymanie ostatecznych krajowych decyzji co do zmian maksymalnych poziomów dźwigni do decyzji ESMA, która to ma być wydana już w styczniu 2018 roku. Uważamy, że polskie rozwiązania powinny powstać w oparciu o finalne wytyczne ESMA, w interesie ochrony polskiego konsumenta oraz interesów polskiego rynku kapitałowego i utrzymania konkurencyjności polskich podmiotów.

Stworzenie konkurencyjnego otoczenia prawnego w Polsce, wspierającego rozwój rynku finansowego, dla dobra jego klientów wymaga świadomej współpracy branży maklerskiej z regulatorem i nadzorcą. Izba Domów Maklerskich, jako przedstawiciel środowiska domów i biur maklerskich, działając dla rozwoju rynku kapitałowego, deklaruje chęć bieżącej współpracy merytorycznej z przedstawicielami Ministerstwa w celu wypracowania najlepszych rozwiązań prawnych dla poprawy bezpieczeństwa uczestników rynku finansowego oraz ograniczenia szkodliwych praktyk zagranicznych podmiotów działających na polskim rynku forex.

Z wyrazami szacunku

Piotr Sobków
Członek Zarządu Izby Domów Maklerskich

Do wiadomości:

1. Pan Jerzy Kwieciński, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju
2. Pan Jacek Sasin, Przewodniczący Komisji Finansów Publicznych
3. Pan Jerzy Meysztowicz, Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju
4. Pan Zbigniew Minda, Dyrektor Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego w Ministerstwie Finansów
5. Pan Marcin Obroniecki, Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego w Ministerstwie Finansów
6. Pan Marek Chrzanowski, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego
7. Pan Marcin Pachucki, Zastępca Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego
8. Pani Aleksandra Wiktorow, Rzecznik Finansowy
9. Pani Agnieszka Wachnicka, Dyrektor Wydziału Klienta Rynku Bankowo-Kapitałowego w Biurze Rzecznika Finansowego
10. Pan Marek Niechciał, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Załączniki:

1. 170706_M.Pachucki_propozycja IDM do poprawki KNF do ustawy o nadzorze
2. Prezentacja „IDM_zastrzeżenia_ustawa”

Izba Domów Maklerskich

od 20 lat

IDM/WE/69/17/EK

Waldemar Markiewicz
Prezes Zarządu
Izba Domów Maklerskich
ul. Kopernika 17
00-359 Warszawa

Sz. P. Marcin Pachucki
Zastępca Przewodniczącego
Komisja Nadzoru Finansowego
Pl. Powstańców Warszawy 1
00-950 Warszawa

Warszawa, 6 lipca 2017 r.

Dotyczy: propozycja Izby Domów Maklerskich dot. zmian do poprawki Komisji Nadzoru Finansowego do ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym dot. blokowania stron nieuczciwych podmiotów

Szanowny Panie,

uprzejmie dziękujemy za przesłanie propozycji poprawki do *ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym*. Zaproponowane przez Państwa zmiany wychodzą naprzeciw naszym oczekiwaniom w zakresie ograniczenia działalności podmiotów działających bez zezwolenia lub rażąco naruszających zasady promocji lub reklamy usług finansowych. W załączeniu pragniemy przekazać nasze propozycje poprawek do zaproponowanej nowelizacji mające na celu doszczegółowienie przepisów.

Jednocześnie deklarujemy chęć spotkania i dyskusji na temat zaproponowanych zmian w sytuacji, gdy uznają to Państwo za konieczne lub potrzebne. W razie pytań lub wątpliwości uprzejma prośba o kontakt.

Z poważaniem,

Załączniki:

- propozycja Izby Domów Maklerskich dot. zmian do poprawki Komisji Nadzoru Finansowego do ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym dot. blokowania stron nieuczciwych podmiotów

I.

Propozycja poprawek do brzmienia pkt. b (art. 6b)

2a. Jeżeli działalność w związku z którą złożone zostało zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa była prowadzona bez wymaganego zezwolenia lub zawiadomienia lub z rażącym naruszeniem przepisów dotyczących przekazywania informacji mających na celu promocję lub reklamę usług finansowych, wykonywana jest za pośrednictwem lub przy użyciu strony lub aplikacji internetowej, Komisja może podać do publicznej wiadomości nazwę domeny internetowej tej strony lub aplikacji lub domeny internetowej najwyższego poziomu dla tej domeny.

2b. W przypadku gdy Komisja nie ustaliła firmy (nazwy) podmiotu, w związku z działalnością którego złożone zostało zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, a w zawiadomieniu o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wskazano, że działalność, w związku z którą złożono zawiadomienie w związku z prowadzeniem działalności bez wymaganego zezwolenia lub zawiadomienia¹ lub rażącym naruszeniem przepisów dotyczących przekazywania informacji mających na celu promocję lub reklamę usług finansowych, wykonywana jest za pośrednictwem lub przy użyciu strony lub aplikacji internetowej, Komisja może podać do publicznej wiadomości nazwę domeny internetowej tej strony lub tej aplikacji lub domeny internetowej najwyższego poziomu dla tej domeny. W przypadku gdy działalność, o której mowa w zdaniu poprzednim, prowadzona jest pod określonym oznaczeniem innym niż nazwa (firma), do publicznej wiadomości obok nazwy danej domeny internetowej podaje się także to oznaczenie.

Propozycja poprawek do brzmienia pkt. d (art. 6b)

„4a. W przypadku gdy strona lub aplikacja internetowa prowadzona jest w języku polskim, zawiera informacje w języku polskim lub jest reklamowana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i jest wykorzystywana do świadczenia usług finansowych bez wymaganego zezwolenia lub zawiadomienia lub z rażącym naruszeniem przepisów dotyczących przekazywania informacji mających na celu promocję lub reklamę usług finansowych i o ile wymaga tego ochrona interesów uczestników rynku finansowego i osiągnięcie tego celu przy użyciu innych dostępnych Komisji środków jest niemożliwe lub utrudnione, Komisja może podać do publicznej wiadomości w wyodrębnionej części listy, o której mowa w ust. 4, także nazwę domeny internetowej tej strony lub tej aplikacji lub domeny internetowej najwyższego poziomu dla tej domeny, mimo że nie złożyła w tej sprawie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa.”

Propozycja poprawek do brzmienia art. 6d ust. 7:

7. Przedsiębiorca telekomunikacyjny świadczący usługi dostępu do sieci Internet jest obowiązany do:

1) nieodpłatnego uniemożliwienia dostępu do stron internetowych wykorzystujących nazwy domen internetowych wpisanych do rejestru poprzez ich usunięcie z systemów teleinformatycznych przedsiębiorców telekomunikacyjnych, służących do zamiany nazw domen internetowych na adresy IP, nie później niż w ciągu 48 godzin od dokonania wpisu do rejestru;

¹ Tutaj poddajemy pod rozwagę Komisji, czy istnieje możliwość złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa polegającego na prowadzeniu działalności bez wymaganego zezwolenia pomimo braku wiedzy co do firmy podmiotu prowadzącego stronę. Zdaniem Izby należałoby ostrożnie przyjąć, iż taka możliwość istnieje, stąd proponowane przez Izbę brzmienie poprawki.

2) nieodpłatnego przekierowania połączeń odwołujących się do nazw domen internetowych wpisanych do rejestru do strony internetowej prowadzonej przez Komisję, zawierającej komunikat, skierowany do odbiorców usługi dostępu do Internetu zawierający w szczególności informacje o lokalizacji rejestru, wpisaniu szukanej nazwy domeny internetowej do tego rejestru;

3) nieodpłatnego blokowania internetowych pakietów danych przychodzących z domen internetowych wpisanych do rejestru;

4) nieodpłatnego umożliwienia dostępu do stron internetowych wykorzystujących nazwy domen wykreślonych z rejestru, nie później niż w ciągu 48 godzin od wykreślenia nazwy domeny internetowej z rejestru

Propozycja dodania art. 6d ust. 8 i 9 w brzmieniu:

„8. Zakazane jest udostępnianie usług płatniczych przez dostawców usług płatniczych na stronach internetowych lub w aplikacjach wykorzystujących nazwy domen internetowych wpisanych do Rejestru.

9. W przypadku świadczenia usług płatniczych na stronie lub w aplikacji internetowej wykorzystującej nazwę domeny internetowej wpisaną do Rejestru, dostawca usług płatniczych jest obowiązany do zaprzestania świadczenia tych usług w ciągu 30 dni od dnia dokonania wpisu domeny do Rejestru.”

II.

Rozumiejąc intencję pomysłodawców art. 4 proponowanej nowelizacji Izba zwraca uwagę na to, iż przepis ten nie da się pogodzić z zasadą nie działania prawa wstecz i jako taki może być kwestionowany. W związku z powyższym proponujemy rozważenie wykreślenia.

Uzasadnienie zmian

Celem poprawek wniesionych przez Izbę Domów Maklerskich w niniejszym dokumencie jest doprecyzowanie zapisów ustawy w celu podniesienia ich skuteczności lub rozszerzenie zapisów tak, aby uwzględniły praktyki i możliwości technologiczne dostępne na rynku.

Rzeczona ustawa stwarza nowe możliwości działania dla Nadzorca i wzmacnia instrumenty prewencyjne w celu zapobiegania nadużyciom na rynku finansowym przez podmioty nieuprawnione do świadczenia usług finansowych.

W ocenie IDM, proponowane rozwiązania mogą poprawić bezpieczeństwo krajowych klientów, którzy padają ofiarą nieuczciwych zagranicznych firm działających na rynku poza kontrolą krajowego Nadzorca. Jednak dla osiągnięcia zakładanego celu konieczne jest doprecyzowanie niektórych zapisów ustawy, tak aby nie rodziła ona dodatkowego nieuzasadnionego ryzyka dla Nadzorca i profesjonalnej branży krajowych firm inwestycyjnych. Dzięki zaproponowanym przez Izbę powyższym zmianom zrealizowany zostanie cel przepisu przy użyciu adekwatnych i proporcjonalnych środków.

Izba zwraca uwagę na fakt, że duża część usług finansowych może być świadczona przy użyciu lub za pomocą aplikacji internetowych, które nie spełniają zwyczajowej definicji strony internetowej. W celu

skutecznego egzekwowania zakazu działalności bez zezwolenia lub z naruszeniem przepisów prawa należy wprowadzić możliwość blokowania także domen internetowych używanych przez takie aplikacje. W celu zwiększenia skuteczności wprowadzanych przepisów zaproponowano także blokowanie przychodzącego ruchu internetowego z domen umieszczonych w rejestrze oraz umieszczanie w rejestrze nazw domen najwyższego poziomu, aby uniemożliwić omijanie przepisów przez tworzenie w domenie najwyższego poziomu kolejnych nazw, nieumieszczonych w rejestrze. Zaproponowane przepisy dotyczące usług płatniczych są tożsame z zapisami w Ustawie o grach hazardowych, jednak ich działanie zostało także rozszerzone na aplikacje internetowe.

Należy wskazać, iż w proponowanym brzmieniu nowelizacji możliwość blokowania stron internetowych przez Komisję rozciąga się nie tylko na nieuprawnione do świadczenia usług finansowych podmioty, jak to jest opisane w uzasadnieniu poprawki, czy jak to jest określone w art. 15 f ust. 4 pkt. 1 ustawy o grach hazardowych, z którego rozwiązanie jest zapożyczone, ale także na podmioty, które posiadając zezwolenie na prowadzenie działalności finansowej naruszają, chociażby nieumyślnie jakikolwiek przepis ustawy mający zastosowanie do tej działalności. Zgodnie z proponowaną zmianą, bez znaczenia jest też, czy naruszany przepis ustawy ma związek z prowadzeniem danej domeny internetowej, czy z nieuczciwą promocją lub reklamą usług finansowych.

W ocenie Izby Domów Maklerskich tak szeroka dyspozycja tych przepisów nie jest wymagana dla celów realizacji postulowanych zmian. Celem postulowanych zmian jest bowiem skuteczne przeciwdziałanie działalności podmiotów świadczących usługi na rynku finansowym bez wymaganego zezwolenia oraz działaniom takich podmiotów, które stosują nieuczciwą i agresywną reklamę i sprzedaż usług finansowych rażąco naruszając właściwe przepisy.

Rozumiejąc intencje zapisu art. 4 proponowanej nowelizacji Izba zwraca jednocześnie uwagę, że nie da się on pogodzić z zasadą nie działania prawa wstecz i z uwagi na powyższe może być nieskuteczny oraz rodzić ryzyko późniejszego kwestionowania go przez sądy.